

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 60 Lei
Félévre . . . 30 .
Negyedévre . . . 15 .
Egyes szám ára 1.50 L.

Megjelenik minden szombaton.
Munkatokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

DEVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12., hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Az egészséges ember orvosa.

A napilapok már közölték a kormány egyházpolitikai törvényjavaslatát. Tudjuk, de inkább reméljük, hogy mindig csak javaslat fog maradni s nem engedik mai formájában törvényerőre emelkedni. De mint tervezet ismét hatalmas reflektor gyanánt világít rá a kormányzás módszerére és államfelfogására.

A kormány minden tettét talán a bizalmatlanság uralja leginkább. Ugy kezeli a polgárokat, mintha azok valamennyien az állam kárát akarnák csak. Nem veszi tekintetbe azt, hogy az államot tulajdonképpen ezeknek a polgároknak az összessége alkotja, s hogy a polgárok jóléte egyuttal az állam jóléte is. Pedig államot kormányozni enélkül az alapfeltétel nélkül igazán nem lehet.

Különösen a kisebbségekkel szemben van meg ez a bizalmatlanság. Brătianu miniszterelnök talán még a múlt évben két kategóriába osztotta Románia polgárait: első és második osztályba. Elsőbe a románok, másodikba a kisebbségek kerültek, mintegy jelezve azt, hogy ez utóbbiakban kevésbé lehet hinni.

E bizalmatlanság eredménye természetesen az, hogy az állam a polgárok cse-

lekedeteit — ahol csak tudja — ellenőrzi. Nem törődik azzal, hogy az ellenőrzés által felesleges energiát pazarol és a polgárok munkakedvét is csökkenti. Kétszeresen igyekszik ezt tehát a kisebbségekkel szemben is megtenni, olyan törvényeket hozva, amelyek a rossztettek elkövetését már eleve megakadályozzák.

Mert az egyházpolitikai törvényjavaslat főleg azért készült, hogy a Romániába bekebelezett területek és főleg idegen egyházainak viszonyát rendezze. Az egyházak útján tehát ismét a kisebbségek kerülnek sorra, akik eddig az egyházzal karöltve küzdöttek jogaikért. A küzdelem mindig szilárd jogi alapra helyezkedett, amelynek legerősebb pillére az egyház autonómiája volt.

Nem célunk a törvényjavaslat bírálataba bocsájtakozni. Egyrészt korai, másrészt nem akarjuk elhinni, hogy ne változtassanak rajta. Csak azt akarjuk megállapítani, hogy az állam magának a lehető, sőt a lehetetlen ellenőrzést akarja megkaparintani. Ugyannyira, hogy a törvényjavaslat szerint az egyházak valóságos állami szervekké válnának. Az ellenőrzés minden elhatározásba, irányító dologba beleszólna, úgy, hogy a tények mind az állam akarata szerint alakulnának.

Kérdjük, lehet-e valamely államnak az

a célja, hogy minden (mondjuk nem román ajku) polgára mellé egy ellenőrt állítson? Lehet-e a polgárok szabadságát annyira korlátozni? Hiszen ez egészen olyan, mintha egy egészséges ember mellé állandóan egy orvost rendelnek, ki aki minden percben a lázmérővel molesztálja, a nyelvét ölteti ki vele, a szemét nézi s a pulzusát hallgatja. Nem unná meg vajjon az egészséges ember ezt az állandó zaklatást és nem lenne beteg belé?

Annyira beteg lenne, hogy az orvosnak a megbizójának jól megmondaná a véleményét és odább állna.

Az államnak, a mai felfogás szerint, már nem ez a célja. Az állam felügyel a polgárokra és éber szemmel őrködik, nem-e lázas valahol? Amíg nem lázas, nem avatkozik semmibe, csak ha látja, hogy itt már nyugtalanság készül, akkor jön a minden ellentétet és minden betegséget kiegyenlítő beavatkozással. De addig teljes szabadságban kell hagynia a polgárokat. Sőt neki keil őrködni, hogy ezt a szabadságot meg ne zavarják.

Az államnak nem az ellenőrzés, amint ezt a mostani kormány gondolja, hanem az irányítás a célja. Az életnek a fejlődés vonalába való irányítása. Általános direktívákkal kell szolgálnia. S ha ezt teszi, ideje se jut arra a határtalan és

Millió örökség.

Írta: Kovács Károly.

Az öreg bankár annyira szerette a nőket, hogy a sok nőtől nem ért rá megnősülni. Mikor már a hatvan felé közeledett s mikor már egyszer-egyszer a hátát, meg a lábát fájtatta, eszébe jutott az öregség, meg a halál. Nem volt az az ember, aki mindjárt megijed, de mégis jobbnak látta magát biztosítani. Elhatározta, hogy formális házasesetbe fog kezdeni. Csak az nem tudta még, hogy kivel.

Sok fejtörés után leült és megírta a következő apróhirdetést: „Millió örökség vár arra a szép nőre, aki öregur életét bearanyozza, fényképes leveleket a kiadóba kérek”. Ebben minden benne van, gondolta és elégedetten dörzsölte a kezét, amikor az újságban megjelent.

Fiatalabbnak érezte magát. Nem hódításra indult, hiszen a millió örökségért neki már nem kell hódítania. Megteszi azt helyette az örökség. Ő csak vár, mint a fiatal vőlegény, aki menyasszonyát várja. Fiatalkedvvel fütyörészett a lakásán s az utcán a szebbnél-szebb nők feje felett hidegen nézett el. Biztos volt a dolgában.

Idegesen tépte fel az első borítékot. Nem tetszett a fénykép, bár nem volt csunya a nő. Aztán a másodikat, harmadikat, negyediket, ötvenediket. Sorba kirakta az asztalára. Az ötvenkilencediken megakadt a szeme, azt külön jette és csettintett a nyelvével. De azért még az utolsót is felbontotta. A többi azonban egyáltalán nem érdekelte.

Behívta az inasát és elpostáztatta a fényképeket. Az ötvenkilencediket azonban az íróasztalára helyezte és mosolygós arccal nézegette. Hol közelebről, hol távolabbról. Egyszer csak azon vette magát észre, hogy meg is csókolta a képet. Ezen egy kicsit megüdött s önkéntelenül is körülnézett, hogy nem látta-e valaki, de azért nem restellte magát.

Másnap a lapban a következő két apróhirdetés jelent meg: „Millió örökség jelégére küldött fényképeket tulajdonosaik saját jelégükön átvehetik a kiadóban”. Ez volt az egyik. A másik: „Millió örökség. Autóm 20-án reggel 9 órakor a nagyváradi állomáson várja. Lakása berendezve. Semmit se hozzon magával. Tartsa magát levelemhez írottakhoz. Öregur”.

A levélben megírta, hogy miről fogja megismerni az autóját. Hová jöjjön s egyéb apróságokat. Azt is megírta, hogy csodálja a fény-

képet s nem lesz boldogabb földi halandó nála, ha a közelében tudhatja.

Alig vária már a 20-ikát. Reggel már hat órakor fenn volt és csinosította magát. Ő maga borotválkozott meg, nehogy rosszul legyen megborotválva. Kiválasztotta a legszebb ruháját s a legjobb parfümjét. Kilenc órakor az autóra dobta magát.

A vonat tíz percet késett. Egyik szivart a másik után dobta el. Szinte már a kedvét is elvesztette. Amikor berobogott a vonat, a sok ember közül nem ismerte fel az ötvenkilencedet. De hirtelen az ellenkező oldalról magas fekete nő köszöntötte:

— Jó reggelt öregur!

Rögtön megismerte. Az ötvenkilenced volt. A nevét mindig elfelejtette, de a boríték számát nem. Felcsillant a szeme és az autóra segített. S repültek a lakásuk felé.

Lesegítette a kabátját s hogyléte felől kérdezősködött. A nő talán egy kissé elfogódott volt, az öregur legalább úgy érezte. De lassan-lassan még is csak megindult a beszéd s igen kellemes csevegés fejlődött ki. A nő elmondta, hogy kicsoda, micsoda, honnan jön és miért küldte be a fényképét. Egy kicsit

MIELŐTT

tan-, író-, rajzszerkesztőkben és irodafelszerelési cikkekben szükségletét beszerezné, saját érdekében tekintse meg dusan felszerelt könyv-, papír- és rajzszerkereskedésemet.

V. Laufer, Deva

Pontos kiszolgálás! Jutányos árak!
Telefonszám 35.

haszontalan ellenőrzésre, amit most gyakorol.

Most ellenőriz és kevésbé irányít. Így hát ezt a polgárok kellene, hogy megtegyék az állam helyett. Meg is tennők, annyi bizonyos, csak az a baj, hogy az ellenőrzés az irányítást is lehetetlenné teszi.

Miért zuhant oly mélyre a márka?

Francia röpirat megindokolja a Ruhrmegszállást.

A történelmi hűség kedvéért meg kell írunk, hogy a nagy francia-német háború egy röpirata hozzánk is eljutott. Eljutott, az igaz, több is, így antiszemita röpcédulák is. De ez azért nevezetesebb, mert mintegy bejelentése a Ruhrvidék megszállásának. A 24 oldalas röpirat az 1871-es francia helyzetet állítja párhuzamba az 1919-es német helyzettel. Megírja (németül), hogy a szétesett Franciaország mit vállalt 1871-ben a frankfurti békeszerződésben és mit a legyőzött Németország 1919-ben a versaillesi békeszerződésben. Kimutatja a továbbiakban pedig (és jó nagy betűkkel), hogy Franciaország milyen áldozatkészséggel egyenlítette ki a rárótt terheket és nemzeti ügyének tekintette azok mielőbbi elintézését. Ezzel szemben Németország miniszterelnöke csak papirrongynak minősíti a békeszerződést és minduntalan kibúvókat keres. Franciaországnak 5,301.145.078 frankot kellett fizetni, meg is fizette 3 év leforgása alatt. Németországnak 62,400000000 aranymárkát kellene fizetni s arra csak még 1,779745000 aranymárkát fizetett és természetbeni jóvátételt részben. Azután megrajzolja a márka és a frank görbéjét a dollárral szemben. A frank is ingadozott, de azért ismét helyreállt, de a márka feltartóztatathatatlannal leesett. Esett pedig azért, mert Németország a bosszúra gondolt, amit egy 1919-ből való lap felhívásával bizonyít. S az egész elmaradt jóvátételre csak a Ruhrvidék megszállása az egyedüli reális zálog.

A röpirat ezt olyan megdöbbentő egyszerűséggel adja elő, hogy föltétlenül igazat kell adnunk neki. De azt nem írja, hogy a német

restelte is a dolgot, de a pénz, pénz. Ezt nem mondta ugyan, de gondolta magában.

Az öregur szépen megsimogatta, kezét csókolta neki és pihenni küldte. Ő maga pedig elment a kávéházba s elolvasta az összes lapokat.

Az ebéd nagyszerűen telt el, kettesben. Mókáztak, tréfáltak. A nő valóban intelligensnek bizonyult, de nagyon ravasz is volt sok tekintetben. Az örökségre és a végrendeletre azonban még csak nem is célzott, amivel még csak jobban megnyerte az öregur bizalmát.

*

Félév múlva a fekete nő kezelte az öregur vagyonát, azt tette, amit a nő akart. Egész tehetetlen volt már. Nem volt akarata. A nő őrizte a pénzt és az értékpapírokat is.

Egy reggel aztán az öregur hiába kereste a fiatalasszonyt. Elűnt s vele együtt az összes készpénz, értékpapír és egyéb drágaságok. Az asztalon, mint rendesen szokás, pár sornyi írás hevert:

„Barátom már nagyon türelmetlen volt, s így nem maradhattam tovább. Köszönöm szívessegeit. A viszontlátásra.”

Sokáig nagyon fájt ez a szakítás. Mogorva lett és mérges. S csak egy hónapi tusa után jelentette fel a rendőrségen. Ott 60 as számot viselt, Románia egyik legnagyobb szélhámosnője volt.

Az öreg ur lassan támolygott ki a hatalmas épületből. Most már igazán öreg ur volt.

Outthon kikereste a végrendeletét és kettétépte. Olyan érzése volt, mint akinek most kellene előlról kezdeni mindent és nincs ereje hozzá.

jóvátétel megfizetéséhez hány munkára kell és hogy a gazdasági helyzet nem bír el ennyi elvonást egyszerre. Hogy több időre volna szükség a kiszurkoláshoz.

Azután: Németországban egy író éhenhalt. A könyvnyomtatást beszüntették. A szellemi munkások nyomorognak és maholnap polgárháború tör ki. S a márka még mélyebbre süllyed.

Egy kis műkedvelés.

„Gróf Rinaldó” a láthatáron.

Ugy emlékszem, hogy már kiállottam az első tűzpróbát. Illetve közönségpróbát. T. i. álltam már a közönség előtt. Nem ugyan a színpadon, de az ujságban.

Én voltam az, igen tisztelt közönség, aki a dévai műkedvelők első gondolatát elsőnek elárultam. Megmutattam, hogy én is tudok írni ebben a Dévában, nemcsak azok az „ujságírók”. Azért írom így, mert azok olyan büszkék, hogy mindig macskaköröm között ejtik ki ezt a szót: ujságíró. (Kíváncsi vagyok, a macska mit ejt ki a körme között).

Nohát igen, ott hagytam el, hogy én is tudok írni. Ez nem is fontos. De miről? Arról kérem szépen, hogy ígéremhez képest beharangozom másodsor, hogy mi, azaz a műkedvelők október végén a „Gróf Rinaldó” című operettet szándékozunk színre vinni. Izé, sikerre vinni. Azért sikerre, mert, amint azt már a verebek is csiripelik, ez egy olyan jó darab, hogy csak Sikerre lehet vinni és vele nem lehet Tönkre menni.

S hogy miért csiripelik a verebek is? Mert fáznak és összebujva eléneklik: „az asszonyért, az asszonyért”. S a kávé, kávé, babkávét. Ugyebár tetszik tudni. Ők nem tehetnek róla, ha a kukoricát babkávénak nézik.

A darab — s most már egészen komolyan beszélek — nagyon szép, nagyon jó és nagyon sok szereplő kell hozzá. Hála Istennek (Déva nagyságának) vagyunk elegenden s csak azt kívánjuk, hogy, aki egyszer már megfogadta, illetve elfogadta a szerepet, ne adja vissza. A rendezőség, legyen meggyőződve a közönség és a szereplők is, mindent el fog követni arra nézve, hogy az előadás jól menjen. Csak lelkes, odaadó szereplőkre van szükség és a siker biztosítva van.

Most már a rendezők neveit is elárulom, nehogy azt higgyék, hogy úgy szokásból neveztem ki a rendezőséget. Nem fogom dicsérni őket, mert ők se szeretik, de én se akarok előleget adni. Pedig nem vagyok színigazgató. (Ezt azért irtam, hogy ne hogy elbizzák magukat.)

Színházi rendező: May Dezső, aki a nagyváradi Thalia műkedvelő társaságok volt állandó rendezője. Karnagyunk: Székely Lajos, (nem tudok mást róla, kiírom a multheti „Déva és Vidék”-ből) volt színházi karnagy. (velő.)

— **Amor mozgó hírei.** Szeptember hó 30-án, vasárnap kedves meglepetésben fogja részeseit a mozi vezetősége a közönséget. Délutáni és esti előadásban öt egy- és kétfelvonásos bohózat és vígjátékot fog bemutatni, amelyekben a már is közkedvelt Ő is szerepel. Aki igazán jól akar mulatni, az ne mulassa el megtekinteni a vasárnapi mozielőadást. Kedden egy ötfelvonásos mozdíráma megy: „Az örvény”, magyar színészekkel a főszerepben. Itt említjük meg, hogy a mozi vezetősége a helybeli salonzene-karral megállapodást létesített, hogy vasárnapról kezdődőleg az esti előadásokon a zongora helyett egy 8 tagból álló zenekar lássa el a zenekíséretet. Ez újítás tetemes költségköltet jelentvén, a mozi vezetősége kénytelen volt a helyarákat minimálisan felemelni.

Előfizetési felhívás!

1923. október hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. A szerény anyagi körülmények s a drágaság dacára is igyekeztünk lapunkat fenntartani s a vidéki sajtóra általánosságban is ránehezülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állítani.

E célunk elérésében előfizetőink nagyban segítségünkre voltak, miért is felkérjük olvasóközönségünket, hogy előfizetésével lapunkat támogassa.

A hátralékban lévő előfizetőinket pedig kérjük, hogy nehéz munkánkat méltányolva, szíveskedjenek beküldeni az elmaradt előfizetési díjakat, mert azokat tovább már nem nélkülözhetjük.

Előfizetési áraink a következők:

Egész évre . . . 60 lei Negyed évre 15 lei
Félévre . . . 30 lei Egyes szám ára 1-50

HIREK.

— **Leánygimnázium Déván.** A dévai állami polgári leányiskola a közoktatásügyi miniszter jóváhagyása folytán 8 osztályu leánygimnáziummá fog átalakulni, úgy, hogy már ebben az évben 5 osztályban fognak tanítani. A hiányzó tanerőkről, tekintettel arra, hogy a kibővítés váratlanul jött, egyelőre helyettesítéssel fognak gondoskodni.

— **Eljegyzés.** Frank József magántisztviselő és Ráday Böske f. hó 23-án tartották eljegyzésüket Déván. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Szőlősgazdák gyűlése.** A dévai szőlősgazdák e hó 30-án, vasárnap d. e. 10 órakor a szüret határnapjának kitűzése és egyéb közös érdekek letárgyalása végett a dévai városháza nagytermében gyűlést tartanak.

— **Befejeződött a polgármesterek kongresszusa.** Temesvárról jelenti tudósítónk: F. hó 25-én este fejeződött be a városok szövetségének kongresszusa. A kongresszus vitaanyagát és határozatait Costinescu bucarestii polgármester elnöklésével egy hattagu bizottság fogja kidolgozni és az elaborátumot a belügyminiszter elé terjesztik. A kongresszus általában helytelenítette a közigazgatási reform tervezetét és az elaborátum mintegy ellentérvet lesz azoknak a kívánalmaknak az alapján, amelyet a polgármesterek támasztanak. A kongresszuson a felszólalók egyhangulag oda nyilatkoztak, hogy a közigazgatási reform tervezetével szemben, amelyet szobatudósok készítettek, a városoknak a legteljesebb autonómia van szükségük. Követelni fogják a városok, hogy adják vissza az önadóztatási jogot és a mozik csak mint városi intézmények működ-hessenek. Ez azonban ne érintse a már meglévő moztulajdonosok jogait. Elhatározták, hogy a városok vagyonát ennél az intézetnél fogják biztosítani. A kongresszus befejezése után bankett volt, majd a polgármesterek nagy-része még az éjszaka folyamán elutazott.

— **A forgalmi adó befizetési napjai.** A dévai adóhivatal az adózó polgárok tudomására adja, hogy a forgalmi és luxusadókat a jövő hónapban a következő sorrendben kell befizetni: Október 5-én A és B, 6-án C és D, 8-án E és F, 9-én G, 10-én H és I, 11-én K, 12-én L, 13-án M és N, 15-én O és P, 16-án R, 17-én S, 18-án T és U, 19-én V és Z betűvel kezdődő nevű egyének.

— **Egészségügyi segéd a dévai városi főorvosi hivatalnál.** A dévai városi főorvosi hivatalhoz e hó 15-ével egészségügyi segédet (agent sanitár) neveztek ki.

— **Orvosi hír.** Az Orvosszövetség dévai osztálya közli, hogy az orvosi honoráriumokat következőleg állapította meg: Rendelés az orvos lakásán 40 lei, vizit a beteg lakásán 60 lei, éjszakai vizit 150 lei és kocsi pénz. A honoráriumok összege a minimális összeg. Éjszakai látogatásidő télen este 8-tól reggel 7-ig, nyáron este 9-től reggel 6-ig. Speciális vizsgálatok és beavatkozások, valamint vidéki kiszállításra külön díjszabás állapítható. Hazi orvosi honorárium minimális 3000 lei évente.

Az Orvosszövetség dévai osztálya.

— **Mit lehet maximálni.** A Monitorul Oficial 110. számában megjelent 418 számú rendelet szerint a tejtermékek közül csakis az édes tej maximálható, egyéb tejtermékek nem. A husneműek alatt csak a sertés, marha, bárány és borbélyus érhető, úgy, hogy az élő baromfi nem maximálható. A maximális árakat megállapító hatóságok felelősség esetén kötelesek hivatalból vagy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium kérésére kimutatni azt, hogy az árakat milyen kalkuláció alapján állapították meg.

— **Tűz a benzintartályok mellett.** Folyó hó 21-én d. u. 2 órakor a helybeli Erdélyi Egyesült Kereskedelmi R. T.-nál olyan tüzeset fordult elő, amely végzetessé is válhatott volna. Egy Unger nevű munkás egy inással a pincében a benzintartályokat összekötő csöveket igazította. Munkaközben az egyik tartályból az öngyújtójába benzint töltött s mindjárt ki is próbálta, hogy vajjon az öngyújtó jól működik-e. Munka közben, úgy látszik, a csövezeték egyik csapját nyitvafelejtette, mert a levegő tele volt benzingőzzel, úgy, hogy az öngyújtótól úgy az ember, mint a gyerek azonnal lángba borultak. Égő fátylakként rohantak ki az udvarra, ahol a ruhát rögtön letépték róluk, azonban még így is olyan égési sebeket szenvedtek, hogy azonnal a dévai kórházba kellett őket szállítani. Közben aztán, úgy három óra felé tüzet is fújtak, azonban a tűzoltóságnak dolga nem akadt, mert az Egyesült emberei a benzinpince ajtaját már légmentesen betapasztották. Hála Istennek, robbanás nem történt, amit a jó és rendszeres elraktározásnak köszönhetünk. A benzinhordók ugyanis a pincében is a földre vannak helyezve, úgy, hogy még ilyen nyílt tűz mellett se robbantak fel.

— **Nincs rendőr a Csernahidnál éjjel.** A vasut felé vezető uton, a Csernahidnál éjjelenként, különösen pedig a vonatok indulásakor és érkezésekor rendőrszem kellene, hogy felügyeljen. Legtöbbször pedig csak a néma éjszaka hallgatja a Cserna lozsogását. Tekintettel arra, hogy a hidtól a vasut felé éjjel 2 lámpa kialszik s így nem a legvilágosabb a terep s tekintettel arra, hogy a hid mellett lelkiismeretlen egyének a helyet berondítják, felkérjük a rendőrséget, állítson a hidhoz állandó őrszemet. Erre annál is inkább szükség van, mert az állomástól jövet legalább itt találkozzon az ember rendőrrel, ha esetleg a vonatnál vagy az állomáson valami pech érte.

— **Uj iparengedélyek.** A városi tanács a legutóbb a következő iparengedélyeket adta ki: Issekutz Márton drogériára, Hirt Ádám asztalos mesterségre, Kohn Ferencnek fatermelésre és fának nagybani eladásra, Schneider Józsefnek női ruha és fehérnemű varroda nyitására, Weisz Mártonnak paplan, madrac, ágynemű és esernyő készítésre, Mihály Jakabnak cséplésre és motorral való favágásra.

— **Hadirokkantok és hadiözvegyek figyelmébe.** A szászvárosi hadkiegészítő parancsnokság tudomására adja a Hadügyminisztérium 05182 sz. rendelete értelmében az összes Hunyadvárme-

gyében lakó hadirokkantoknak, hadiözvegyeknek és hadiárvaiknak, hogy 1924 március hó 31-ig, mint utolsó határidőig, a segélyre igényt tartók kérvényeiket és panaszait adják be, mert ellenkező esetben azok nem fognak figyelembe vétetni és segélyigényüket is elvesztik.

— **Külföldi egyetemeken is lehet tanulni.** A „Keleti Ujság” írja: Az évek óta fennálló szigorú rendelkezéseket, amelyek tiltották a főiskolai hallgatóknak, hogy tanulmányaikat külföldi egyetemeken végezhessék, Anghelescu közoktatásügyi miniszter végre hatályon kívül helyezte. A miniszter rendeletet adott a rendőrségnek, a sziguranacának és határrendőrségnek, amelyben közli, hogy a külföldi egyetemeken tanulni akaró főiskolai hallgatóknak nincs szükségük miniszteri engedélyre és így az uttlevelek kiadása, illetve külföldre való utazások elé ne gördítsenek akadályt. Természetesen Magyarországot sem veszi ki a rendelet és így ott is járhatnak egyetemre a romániai hallgatók.

— **Összenyomták az ökrök.** A folyó 21-én megtartott dobri vásáron váratlan szerencsétlenség történt. Egy alsólapusnyaki kb. 48—50 év körüli gazdaember a vásárból kifelé igyekező, az ajtónál az állatok közé keveredett és sehogysem tudott magának utat nyitni. Így esett meg, hogy az egyik ágaskodó ökör ráugrott és a földön valósággal összenyomta. A szerencsétlen emberhez azonnal orvost hívtak, azonban hiába, mert belső elvérzés következtében egy óra múlva meghalt.

— **Uj építővállalat a megyében.** Amint értesülünk, Bencze Bogdán szászvárosi előnyösen ismert mérnök-vállalkozó és a 27 év óta fennálló Steiner József aradi építővállalkozó cég Szászváros—Petrosény székellyel egy nagyobb szabású építővállalatot létesített, mely már megkezdte működését s a Zsilvölgyében már is nagyobb mérvű építkezéseket végez. Az építővállalat a magas- és mély építkezések minden ágát átöleli s szabadalmazott építkezési szerkezetek s más szabadalmak birtokában, valamint összeköttetései révén a mai drágaság dacára is aránylag olcsón épít. A vállalat a Zsilvölgyében folyó munkálatainál számos megye szakmabeli embernek ad foglalkozást. A szászvárosi építőipar is szép számmal van képviselve e vállalatnál. A háború alatt a megyénkben is szünetelő s pangásnak indult építőipar új fellendülését jelenti ez a vállalkozás, amely nemcsak az új épületek létrehozásával, hanem a munkaalkalmak megteremtésével is megyénk közgazdasági életére előnyös hatást gyakorol. A bejegyzett építkezési cég címe: „Zsilvölgyi Építő és Kereskedelmi Vállalat”.

— **A spanyol ellenforradalom tábornokai,** az albániai diplomáciai gyilkosság, De Valéra fia a népgyűlésen, a Berlint verő bécsi válogatott, továbbá a marosvásárhelyi ujságíró nap felvételei és más érdekes felvételek vonulnak fel tarka sorozatban a Vasárnapi Ujság legfrissebb számában. Ára 10 lei. Mindenütt kapható.

— **Régi haragosok, ha összekerülnek.** Csanádi alpestesi katona még a háborús időkből rossz viszonyban volt Kiss Pál kisbarcsai lakóssal. E rossz viszony dacára is egy kisbarcsai táncmulatságra társaival együtt elment és mulatni kezdett. A haragosok valósággal két tábort állítottak szembe egymással, úgy, hogy már a tánc közben is egymást érték az inzultusok. Csanádi erre a ház tornácára ment, de mivel ott se hagyták békén, az udvarra indult. A lépcsőn azonban Kiss Pállal találkozott, aki késével hábaszurta Csanádit. Csanádi is előrántotta bajonettét, de már későn, mert abban a pillanatban holtan terült el a földön. A dévai törvényszék f. hó 20 án tárgyalta az esetet. A tanúvallomások szerint Csanádi volt az első támadó s így Kiss Pál csak önvédelemből szurta le a katonát, miért is — ezt enyhítő körülménynek véve — a bíróság 3 évi fogságra ítélte Kiss Pált.

— **Zongoratanítványokat korlátolt számban** elfogad Székely Lajos volt színházi karnagy a Dévai Takarékpénztár épületében. 1 2

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Van sejtelve róla,

hogy milyen megkönnyebülést
szerez a valódi 232 1 1

DIANA SÓSBORSZESZ?

Rheuma, csusz, köszvény, fejfájás elmúlik,
ha DIANA sósborszesszel kezeljük.

Jó magaviseletű fiú, ki a középiskola 2—3 osztályát végezte és a román nyelvet birja

tanulóul felvétetik

LAUFER VILMOS könyv- és papirkereskedésében, Déván.

VETŐBUZA

kapható az 229 1-2

Erdélyi Egyesült Kereskedelmi R. T.-nál, Déván.

Meghívó.

Déva Csángótelepi Hitelszövetkezet mint Országos Központi Hitelszövetkezet tagja 1923. évi október hó 7-én d. u. 3 órakor a szövetkezet helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívhatnak azzal, hogy amennyiben ezen tagok határozatképes számban nem jelennek meg, úgy október 14-én d. u. 3 órakor ugyan ezen helyen újabb közgyűlés fog tartatni, mely a napirendben felvett tárgyakban, a megjelentek számára való tekintet nélkül, érvényesen határoz.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó, jegyző s jegyzőkönyvi hitelesítő kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az 1922. évi zárszámadások előterjesztése, tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. Netaláni indítványok.

Déva, 1923. szeptember hó 26-án.

234 1 1

Az igazgatóság.

Egy kisebb szőlőprés és egy szivattyú eladó.

Megtekinthető: Ringler Jenőnél, Marosillye. 233 1 2

1 darab szép, nagy

öntött vaskályha eladó.

Megtekinthető: Déva, Sirada Aurel Vlaicu (Magyar-utca) 6. sz. a. udvarban. 231 1-2

200 hektoliter használt pálinkás egész és fél

hordó eladó. 230 1

Megtekinthető Kohn Jónás és fiai cégnél Déván

V. LAUFER

könyvnyomdája, könyv-, papír-, író- és rajzszerszerkedése, könyvkötészete
DEVA, STRADA REGINA MARIA 12.

Szülők figyelmébe!

Az iskolai év kezdete alkalmából tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség és t. szülők szives figyelmébe ajánlani Bucarest, valamint a külföldről ujonnan érkezett árukkal dusan felszerelt

tan-, író- és rajzszerszerkedésemet.

Állandóan nagy raktár román és magyar tankönyvekben, legjobb minőségű körzők, könyv- és tolltartók, zsebkések, író- és rajzszerek, kitűnő gyárimányu hegedűk, hegedűhurok, hegedűalkatrészek, festékek és :: festőszerek, valamint mindennemű iskolai felszerelési cikkekben.

Dus választékban kaphatók irodafelszerelési cikkek, diszlevélpapírok, papírkülönlegességek, disz- és ajándékművek, román és magyar íljusági iratok, kiválóan izléses helybeli és művészi képes- :: lapok, irodalmi és zeneművek. ::

ISKOLAKÖNYVEK BEKÖTÉSÉT

könyvkötészetemben izléses, tartós kivitelben, jutányos árak mellett vállalom el, azokat a legrövidebb idő alatt készítem.

KÖNYVNYOMDÁMBAN

minden e szakba vágó munkák izléses, csinos kivitelben, jutányos árak mellett :: a legrövidebb idő alatt készülnek. ::

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

UNITED STATES LINES

Southampton-Cherbourgól
NEW-YORK felé

amerikai kormány gőzhajón

LEVIATHAN

október 9. és 30., november 20., december 11.

BRÉMÁBÓL Southampton és Cherbourg-on át NEW-YORK felé

GEORGE WASHINGTON

október 24. november 28. december 29.

President Roosevelt	október 3.	november 7.
President Fillmore	október 4.	
President Harding	október 10.	november 14.
President Arthur	október 19.	
America	október 31.	december 5.

Indulás Southampton és Cherbourgól egy nappal később.
Közelebbi felvilágosítások az alábbi címeznél.

— Kedvező alkalom áruszállításra. —

UNITED STATES LINES

Vezérképviselet Románia részére:

„MERCUR” Bucarest, Calea Mosilor 51.
Temesvár, Hunyady-utca 8.
Czernovitz, Lillen gasse 15.

213 4—

Eladó

Simeria (arad—brassói vonal) állomáson egy fából felépített, tölgyfacölöpre felállított, 10 részre tagozott, kideszkázott falakkal, 4 cm. vastagságú padozattal és cseréppel fedett

áruraktár anyaga.

A raktár folyó évi október hó 14-ig leszerelendő.

Az anyagot vásárolni szándékozók felkérhetnek, hogy folyó évi október hó 5-ig akár szóbelileg, akár írásban forduljanak a

BANCA AGRARA S. A.

Priv. igazgatóságához, Cluj. 227 1—1

Eladó zongorák.

Egy eredeti Bösendorfer és egy rövid keresztmetszű zongora eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Utleveleket

a leggyorsabban és legpontosabban

vizumoztat

GOMBÓ, DÉVA

Str. Cuza Voda (Székely-utca) 18.

Gyűjtőhely: Vadnai fényképész.

Futárjárat naponta. 228 1 3

BUTOROK

a legjobb kivitelben állandóan raktáron és mérsékelt árak mellett kaphatók.

Victoria butorgyár Arad, Str. Ioan Calvin 42.

Lerakat: Neuman palota, Str. Horia. 215 4 20

SCHEIBEL VILMOS

ARAD, STR. EMINESCU 14. 214 4 10

— Előállal mindennemű vízvezeték, csatornázási munkálatokat. —

Terveket, költségvetéseket díjtalanul készíti.

Jó családból való és jó magaviseletű fiu tanulónak felvétetik

Gál Béla üveg- és porcellánkereskedésében Déván. 163 11—

Butorüvegeket, tükröket barock-, csillag- és virágcsiszolással, valamint adott rajzok után művészi kivitelben készít

Hunwald üvegcsiszolda és tükörgyára, Cluj

Lloyd 1198 Strada Vlahuța (Bólyai-u.) 3. 90 38—
Telefon 1—47. Hibás tükröket újra fonsoroz.

Olcsó tűzifa!

Amíg a készlet tart, egy m. tűzifa ab Déva 155 leiért kapható

A tűzifa megtekinthető és megrendelhető

211 3—3 BLUM ZSIGMOND cégnél.

KELMEFESTŐ ÉS VEGYTISZTÍTÓ!

F. LIDOLT, DEVA

Strada Griviței (Bolgár-utca), régi gőzmalomban

FEST, TISZTIT!

Gyásruhák 24 óra alatt feketére festetnek.

GYŪJTŐHELYEK: 96 11 18

Dobra Deva Petrosény
Plactér: Popovics- Strada Regele Paki Perenc
féle kalapizletben. Ferdinand No. 12 férfiszabó-üzletében.
Walter-féle fodrász-üzletben.

HAJTEG: özv. Sámuel Antalné kézimunka előnyomdájában.